

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Patricia Regine Ferrà Coll patricia.ferra@uib.es	14:05	15:05	Dimecres	13/09/2017	23/02/2018	A-101

Contextualització

La inadaptació és un dels àmbits fonamentals en els quals intervé l'educadora i l'educador social i, dintre d'aquest àmbit, la intervenció i la prevenció en la desprotecció infantil són una tasca prioritària. Un dels objectius d'aquesta assignatura és integrar coneixements per comprendre el concepte d'inadaptació social com un procés, amb tota la seva complexitat, i posar una atenció especial a les teories i competències que fonamenten la intervenció de l'educadora o educador social amb la infància i a l'adolescència en risc. També es pretén començar a reflexionar i treballar sobre les característiques pròpies de la intervenció socioeducativa en aquest àmbit: què suposa ser un educador o una educadora que intervé en l'àmbit de la inadaptació social?. Finalment, estudiarem el marc institucional en el qual treballa, majoritàriament, l'educador social: els Serveis Socials.

Ens trobam amb una primera assignatura d'intervenció professional de tercer semestre, que tindrà la seva continuïtat en el quart semestre del grau d'Educació Social. L'assignatura Intervenció Socioeducativa sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I s'imparteix durant el primer semestre del segon curs del Grau d'Educació Social; és una assignatura obligatòria pertanyent al mòdul d'Intervenció Professional en Educació Social i, dintre d'aquest, a la matèria d'Intervenció Socioeducativa en Infància i Joventut. Cal remarcar que, al llarg d'aquest grau, la intervenció en la inadaptació social s'estudia en tot un conjunt d'assignatures del mòdul d'Intervenció Professional referents no només a l'àmbit de la infància sinó també a altres problemàtiques que sovint coexisteixen o estan relacionades amb la inadaptació infantil i juvenil: la delinqüència, les drogodependències, la violència de gènere, etc. L'assignatura que aquí es presenta serà bàsica per poder integrar els coneixements i competències d'aquest mòdul.

Requisits



Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Recomanables

Es recomana haver cursat les assignatures bàsiques de primer curs.

Competències

Específiques

- * CE3. Conèixer els supòsits pedagògics i biopsicosocials que es troben en la base dels processos d'intervenció socioeducativa, així com les característiques generals dels entorns d'intervenció..
- * CE4. Saber utilitzar els procediments i tècniques sociopedagògiques per a la intervenció i l'anàlisi de la realitat personal, familiar i social..

Genèriques

- * CT7. Capacitat crítica i autocrítica..
- * CT8. Capacitat empàtica i actitud respectuosa, solidària i de confiança envers els subjectes i institucions..
- * CT15. Compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc I. Bases teòriques i competències lligades a la comprensió i la intervenció en la inadaptació i exclusió social

Unitat didàctica 1.- Concepte d'inadaptació social

Unitat didàctica 2.- Teories sistèmiques i ecosistèmiques

Unitat didàctica 3.- La intel·ligència emocional

Unitat didàctica 4.- Teories conductual-cognitives

Unitat didàctica 5.- Teories del vincle, teories humanistes i l'anàlisi transaccional

Bloc II. Eixos del treball de l'educador social en l'àmbit de la inadaptació social

Unitat didàctica 6.- Què caracteritza i condiona la feina de l'educador social?. Ubicar-se com a professional de l'educació social

Unitat didàctica 7.- Introducció a la tasca de l'educador social en els diferents àmbits d'intervenció en la infància i adolescència: medi obert, àmbit familiar i àmbit residencial

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Unitat didàctica 8.- Els Serveis Socials en el marc dels Serveis de Benestar.

Metodologia docent

En aquest apartat es detallen les modalitats organitzatives, els tipus d'agrupació i la metodologia que s'empraran per aconseguir els objectius de l'assignatura. Amb la metodologia proposada es pretén que l'alumne compregui, integri i aprengui a utilitzar els continguts teòrics a partir de l'observació i el qüestionament de la realitat biopsicosocial que envolta la inadaptació social, tenint en compte la naturalesa de les interaccions humanes i la subjectivitat que ens caracteritza. Igualment, es pretén que augmenti el seu autoconeixement i la seva consciència de la importància de les competències emocionals en la intervenció socioeducativa, amb el consegüent treball personal que se'n deriva.

Donades les característiques de l'assignatura serà obligatòria la presencialitat (mínim un 75% de les hores lectives).

Volum de treball

A la següent taula es presenta la distribució aproximada d'hores segons el tipus d'activitat, en el treball presencial i no presencial planificat i la seva equivalència en crèdits europeus o ECTS (1 crèdit ECTS = 25 hores de treball de l'estudiant).

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classe magistral	Grup gran (G)	Mitjançant la combinació del mètode expositiu emprat per la professora i la intervenció dels alumnes, es durà a terme la presentació estructurada i la discussió dels continguts de l'assignatura.	20
Classes pràctiques	Exercicis experiencials i treball en grup	Grup gran (G)	Al llarg del curs es duran a terme diferents tipus d'activitats com debats dirigits a partir de les pel·lícules o lectures recomanades, discussió sobre la intervenció en situacions educatives concretes, exercicis experiencials i dinàmiques orientats a valorar i treballar competències.	33
Avaluació	Examen global	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen global corresponent a la convocatòria oficial i un examen global corresponent al període de recuperació. Cada examen global tindrà una durada de 3 hores.	3
Altres	Exposicions d'experts	Grup gran (G)	Sessions monogràfiques sobre la pràctica professional implementades per educadores i educadors socials amb experiència en la intervenció socioeducativa en la infància i l'adolescència amb problemes d'inadaptació social.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Carpeta d'aprenentatge	Elaboració d'una carpeta d'aprenentatge on es recullen activitats de l'assignatura relacionades amb l'observació, l'anàlisi i reflexió, la introspecció... d'aspectes lligats als continguts de l'assignatura i a la pràctica feta a classe.	20
Estudi i treball autònom individual	Estudi i reflexió	A partir de l'estudi i del treball individual i en grup, l'alumne ha d'assimilar i integrar de forma comprensiva els continguts i competències de l'assignatura.	64
Estudi i treball autònom en grup	Entrevista familiar	Preparació, implementació i anàlisi d'una entrevista familiar per parelles a una família normalitzada desconeguda. Aquesta entrevista es comentarà en una sessió presencial en el grup classe. En cas de no assistir a la sessió presencial per comentar l'entrevista, s'haurà de lliurar un treball sobre la mateixa.	6

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Un requisit per aprovar qualsevol examen de l'assignatura és la correcció en la redacció i l'ortografia, atesa la importància que tenen per a l'educador social l'expressió oral i escrita (redacció d'informes, reunions d'equip, coordinacions interinstitucionals, sol·licitud de finançament per al desenvolupament de projectes, seguiment de diaris, suport escolar, etc.).

Donades les característiques de l'assignatura serà obligatòria la presencialitat (mínim un 80% de les hores lectives).

Igualment és imprescindible aprovar l'examen, assistir als seminaris i al mínim de classes presencials estipulades a la Guia Docent, realitzar la carpeta d'aprenentatge i l'entrevista familiar seguint les indicacions fetes a principi de curs.

La "carpeta d'aprenentatge" s'ha de fer a un quadern d'espiral a mà, indicant dia i paraules claus corresponents a cada entrada. El quadern s'ha de dur a classe diàriament ja que se'n farà un seguiment aleatori que serà part de l'avaluació de l'assignatura.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Exercicis experiencials i treball en grup

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Al llarg del curs es duran a terme diferents tipus d'activitats com debats dirigits a partir de les pel·lícules o lectures recomanades, discussió sobre la intervenció en situacions educatives concretes, exercicis experiencials i dinàmiques orientats a valorar i treballar competències.
Criteris d'avaluació	-Assistència a les classes, actitud i preparació previa -Autoavaluació de la implicació a les pràctiques a classe i del treball pràctic i teòric autònom
Percentatge de la qualificació final: 15%	

Examen global

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen global corresponent a la convocatòria oficial i un examen global corresponent al període de recuperació. Cada examen global tindrà una durada de 3 hores.
Criteris d'avaluació	-S'avaluarà l'assimilació i comprensió dels continguts de l'assignatura, així com la seva aplicació als casos - reals o ficticis- treballats durant el curs (pel·lícules obligatòries, informes de casos, experiència personal o professional, etc.) o presentats a l'examen. -S'avaluarà la capacitat de l'alumne per reflexionar sobre les característiques de la pràctica professional de l'educador social en l'àmbit de la desadaptació.
Percentatge de la qualificació final: 50%	

Carpeta d'aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	Elaboració d'una carpeta d'aprenentatge on es recullen activitats de l'assignatura relacionades amb l'observació, l'anàlisi i reflexió, la introspecció... d'aspectes lligats als continguts de l'assignatura i a la pràctica feta a classe.
Criteris d'avaluació	-Conclusions de la carpeta d'aprenentatge -Seguiment de la carpeta d'aprenentatge a les classes pràctiques Tant de les conclusions com de la carpeta es valorarà la coherència amb els continguts teòrics, implicació personal/professional, valors i actituds lligats a la pràctica socioeducativa, nombre d'activitats recollides, correcció en la redacció i en l'ortografia
Percentatge de la qualificació final: 30%	

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

Entrevista familiar

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Preparació, implementació i anàlisi d'una entrevista familiar per parelles a una família normalitzada desconeguda. Aquesta entrevista es comentarà en una sessió presencial en el grup classe. En cas de no assistir a la sessió presencial per comentar l'entrevista, s'haurà de lliurar un treball sobre la mateixa.
Criteris d'avaluació	L'entrevista familiar s'avaluarà a partir de la participació en la sessió pràctica on aquesta es comentí, possible prova breu escrita, carpeta d'aprenentatge o a partir de l'entrega del treball sobre l'entrevista. S'avaluarà la comprensió dels conceptes bàsics explorats en l'entrevista familiar. En cas de no poder assistir-hi, s'haurà de lliurar un informe escrit, el contingut del qual s'especificarà durant el curs.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- * Cyrulnik, B. i Capdevila, C. (2017). *Diàlegs*. Barcelona: Gedisa.
- * Garrido, V. (2005). *Los hijos tiranos: El síndrome del emperador*. Barcelona: Ariel.
- * Hadinger, B. (2007). *Aprender a vivir*. Barcelona: Oniro.
- * Horno, P. (2012). *Un mapa del mundo afectivo: el viaje de la violencia al buen trato*. Barcelona: Boira.

Bibliografia complementària

- * Amorós, P. i Ayerbe, P. (editors) (2000). *Intervención educativa en inadaptación social*. Madrid: Síntesis.
- * Arrieta, L. y Moresco, M. (1992). *Educación desde el conflicto, chicos que molestan*. Madrid: CCS.
- * Barudy, J. (2005). *Los buenos tratos a la infancia*. Barcelona: Gedisa
- * Bisquerra, R. (2009). *Psicopedagogía de las emociones*. Madrid: Síntesis.
- * Bradshaw, J. (1994, 2000). *Volver a casa. Recuperación y reivindicación del niño interno*. Madrid: Los libros del comienzo.
- * Clark, A. ; Clemen, H. ; Bean, R. (2000). *Cómo desarrollar la autoestima en adolescentes*. Ed. Debate.
- * Clemen, H. i Bean, R. (2001). *Cómo desarrollar la autoestima en los niños*. Ed. Debate.
- * Garrido, V., (2005). *Manual de intervención educativa en inadaptación social I. Fundamentos de la intervención*. Valencia: Librería Tirant lo Blanch.
- * Faber, A. i Mazlish, E. (2001). *Cómo hablar para que sus hijos le escuchen y cómo escuchar para que sus hijos le hablen*. Barcelona: MEDICI
- * Echeburúa Odriozola, E. (2005). *¿Adicciones sin drogas? : las nuevas adicciones : juego, sexo, comida, compras, trabajo, internet*. Editorial Desclee de Brouwer.
- * Funes, J.: Toledano, Ll. i Vilar, J. (1997). *Intervención Psicopedagógica sobre problemas de desadaptación social*. Barcelona: EdIUOC.
- * Gamella, J. (1990). *La historia de Julián*. Madrid: Popular.
- * Guilera, Ll. (2006). *Más allá de la Inteligencia Emocional. Las cinco dimensiones de la mente*. Madrid: Thomson.
- * López Sánchez, F. (2008). *Necesidades en la infancia y en la adolescencia*. Madrid: Pirámide.
- * Llena, A. i Parcerisa, A. (2008). *La acción socioeducativa en medio abierto. Fundamentos para la reflexión y elementos para la práctica*. Barcelona: Graó.
- * Manciaux, M. (comp.) (2003). *La resiliencia: resistir y rehacerse*. Barcelona: Gedisa
- * Mondragón, J. i Trigueros, I. (2002). *Intervención con menores. Acción socioeducativa*. Narcea.
- * Montull, J.A. (1994). *Chicos de la calle*. Ed. CCS.

Guia docent

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22307 - Intervenció Socioed. sobre els Menors amb Problemes d'Inadaptació Social I
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	D
Idioma	Català

- * Quevedo, P. i Jaume, A. (1999). *Programa de treball socioeducatiu en medi obert amb educadors de carrer*. GREC.
- * Peter Rygaard, N. (2008). *El niño abandonado. Guía para el tratamiento de los trastornos del apego*. Barcelona: Gedisa
- * Regidoria d'Acció Social de l'Ajuntament de Palma (1998). *Atenció individual-familiar des de Serveis Socials d'Atenció Primària. Criteris Metodològics i Organitzatius*. Ajuntament de Palma.
- * Regidoria d'Acció Social de l'Ajuntament de Palma (1998). *Atenció comunitària des de Serveis Socials d'Atenció Primària. Criteris Metodològics i Organitzatius*. Ajuntament de Palma.
- * Rogers, C. (1972, 1986). *El proceso de convertirse en persona*. Barcelona: Paidós.
- * Sedó i Luzuriaga, C. (2001). *Treballant com a educadora o educador social*. Barcelona: Pleniluni.
- * Santibáñez, R. i Martínez-Pampliega, A. (coords.) (2013). *Intervención comunitaria con adolescentes y familias en riesgo*. Barcelona: Graó.
- * Siegel, D. i Payne, T. (2013). *El cerebro del niño*. Barcelona: Alba.
- * Valverde, J. (1988). *El proceso de la inadaptación social*. Ed. Popular.
- * Valverde Molina, J. (2002). *El diálogo terapéutico en exclusión social: aspectos educativos y clínicos*. Barcelona: Narcea.
- * Villanova, J.S. i Clemente, A. (2005). *La inteligencia emocional en adolescentes*. Valladolid: Universidad de Valladolid.

Altres recursos

- "7 vírgenes" (2005), film del director Alberto Rodríguez
- "Ciudad de Dios" (2002), film del director Fernando Meirelles
- "El niño de la bicicleta" (2011), film dels directors Jean-Pierre Dardenne i Luc Dardenne
- "Thirteen" (2003), film de la directora Catherine Hardwicke
- "Hoy empieza todo" (1999), film del director Bertrand Tavernier

